

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про затвердження Порядку надання медичної допомоги
з катamnестичного спостереження за новонародженими та дітьми віком
до трьох років із групи ризику затримки розвитку та/або виникнення
хронічних захворювань»

1. Мета

Метою проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку надання медичної допомоги з катamnестичного спостереження за новонародженими та дітьми віком до трьох років із групи ризику затримки розвитку та/або виникнення хронічних захворювань» (далі – проєкт акта) є нормативне врегулювання питання здійснення катamnестичного спостереження за новонародженими та дітьми віком до трьох років, які належать до груп ризику затримки розвитку та/або виникнення хронічних захворювань, з метою ранньої ідентифікації факторів ризику, своєчасного виявлення відхилень у розвитку та впровадження профілактичних, діагностичних і корекційних заходів для мінімізації негативних наслідків для здоров'я дітей із групи ризику.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено відповідно до статей 8, 33 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», підпункту 2 пункту 4 Операційного плану заходів з реалізації у 2025–2027 роках Стратегії розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2025 року № 34-р.

Запровадження Порядку надання медичної допомоги з катamnестичного спостереження за новонародженими та дітьми віком до трьох років із групи ризику затримки розвитку та/або виникнення хронічних захворювань сприятиме формуванню єдиного підходу до надання медичної допомоги, підвищенню її доступності та якості, гармонійному фізичному, психоемоційному та соціальному розвитку дитини відповідно до її вікових потреб, покращенню якості життя родин з дітьми, які мають ризики затримки розвитку.

Прийняття акта є необхідним кроком для приведення національної практики у сфері охорони здоров'я дітей раннього віку у відповідність до сучасних міжнародних підходів, а також для забезпечення сталого розвитку системи медичного нагляду за дітьми із груп ризику.

3. Основні положення проєкту акта

Проєкт акта спрямований на визначення організаційно – методичних аспектів медичного нагляду за дітьми з групи ризику затримки розвитку та/або виникнення хронічних захворювань, які потребують особливої уваги.

Згідно з проєктом акта, визначається категорія дітей, які підлягають катamnестичному спостереженню. Важливою частиною проєкту акта є чітке визначення періодичності та методів проведення медичних оглядів і обстежень, що включають регулярну оцінку стану здоров'я дитини, її фізичного і психічного розвитку, а також раннє виявлення порушень.

Проектом акта передбачено обов'язки медичних працівників щодо проведення катamnестичного спостереження, оформлення медичних висновків, надання рекомендацій батькам та/або іншим законним представникам. Встановлюється мультидисциплінарний підхід до ведення дітей із груп ризику із залученням лікарів різних спеціальностей.

4. Правові аспекти

У даній сфері правового регулювання діють такі нормативно-правові акти: Конституція України;

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 року № 1392 «Порядок раннього виявлення у дітей порушень розвитку або ризику їх виникнення і своєчасного направлення сімей з дітьми до надавачів послуги раннього втручання для отримання такої послуги»;

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за № 661/20974;

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28 липня 2014 року № 527 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я, які надають амбулаторно-поліклінічну допомогу населенню, незалежно від підпорядкування та форми власності», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 серпня 2014 року за № 959/25736.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не впливатиме на надходження та витрати державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує проведення публічних консультацій, відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект акта не стосується питань соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю.

Проект акта потребує погодження з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Національною службою здоров'я України, Міністерством соціальної політики України, Державною регуляторною службою України.

Проект акта потребує здійснення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Проект акта не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування та використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання електронних послуг або цифрового розвитку, тому не потребує проведення цифрової експертизи та отримання висновку Міністерства цифрової трансформації України.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту акта забезпечить ефективний медичний нагляд за дітьми, які знаходяться в групі ризику затримки розвитку та виникнення хронічних захворювань, що дозволить своєчасно виявляти відхилення у їхньому фізичному та психічному розвитку. Встановлення чіткої системи катамнестичного спостереження сприятиме зниженню рівня розвитку хронічних захворювань та ускладнень, пов'язаних із затримкою розвитку, завдяки ранньому виявленню і корекції можливих порушень.

Запровадження проекту акта щодо здійснення катамнестичного спостереження дозволить мінімізувати ризик виникнення медичних ускладнень у дітей з групи ризику та покращить їх загальний стан здоров'я.

Реалізація проекту акта не впливатиме на ринкове середовище, права та інтереси суб'єктів господарювання, громадян і держави, а також не матиме впливу на екологію, природні ресурси чи рівень зайнятості населення. Зміни спрямовані виключно на покращення системи охорони здоров'я, підвищення ефективності надання медичних послуг.

Реалізація проекту акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
------------------------	---	------------------------------

Новонароджені та діти віком до трьох років із групи ризику	Матиме позитивний вплив	Забезпечення катamnестичного спостереження сприятиме своєчасному виявленню відхилень у розвитку та їх корекції, що підвищить шанси дитини на повноцінний фізичний, психоемоційний та когнітивний розвиток.
Заклади охорони здоров'я	Матиме позитивний вплив	Запровадження єдиного порядку катamnестичного спостереження забезпечить упорядкування організації надання медичних послуг, підвищення їх ефективності та якості.
Держава	Матиме позитивний вплив	Сприятиме підвищенню соціальної адаптації дітей з групи ризику та дозволить значно знизити рівень дитячої інвалідності та смертності.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

_____ 2025